

Svoboda, K. – Suk, M. – Zeman, P.: Doručování v soudním řízení

Linde, a.s., Praha 2009, 267 stran

Hana Enderová*

Kolektiv autorů, kterými jsou JUDr. Karel Svoboda, místopředseda Okresního soudu Plzeň – město, jež je

* Mgr. Hana Enderová, justiční čekatelka Okresního soudu v Bruntále, studentka doktorského studia Právnické fakulty UP v Olomouci, obor občanské právo.

odborné právnické veřejnosti znám jako autor desítek statí v různých českých časopisech věnovaných právu, JUDr. Milan Suk, předseda trestního senátu Krajského soudu v Plzni, rovněž publikující v odborných časopisech a spoluautor učebnice Základy práva pro střední a vyšší odborné školy a JUDr. Pavel Zeman, nejvyšší

státní zástupce, který rovněž působil jako národní člen České republiky v Eurojustu, přichází s rozsáhlou publikací, která je komplexně věnována institutu doručování v rámci soudního řízení a to jak civilního řízení tak i řízení trestního. Samostatná kapitola této publikace se také věnuje doručování v rámci justiční spolupráce v trestních věcech. Tato publikace pojednává o institutu doručování v celém jeho rozsahu, přičemž vedle toho poukazuje na procesní úkony doručování ve vztahu k ostatním procesním institutům, když proces doručování se při své realizaci neuplatňuje izolovaně, ale v návaznosti na další procesní úkony a instituty.

Spojení výkladu doručování ve výše uvedených řízeních a také doručování v rámci justiční spolupráce v trestních věcech je netradiční, ale zcela určitě velmi praktické. Autorům toto spojení usnadnilo zdůraznit rozsah tzv. souhrnné novely občanského soudního řádu č. 7/2009 Sb., v oblasti doručování, která ovlivnila doručování nejen v civilním řízení, ale i řízení trestním. Tento koncept publikace autorům zároveň umožnil podchytit podstatu doručování v trestním a civilním řízení i doručování v rámci justiční spolupráce v trestních věcech a vedle toho srovnat společné rysy doručování v těchto řízeních a zároveň také postihnout jejich rozdílnosti (str. 232). Rovněž srovnává právní úpravu institutu doručování před účinností souhrnné novely č. 7/2009 Sb., a právní úpravu doručování, jež dostala změny na základě citované novely (str. 39–44).

Tato publikace nabízí definici pojmu doručování (str. 11), definici informace, která je předmětem doručování (str. 12), také definuje následky doručování (str. 18–22) a média sloužící k přenosu dat mezi soudem a účastníky (str. 22), a to hned na úvod této publikace za účelem podchycení samotné podstaty a smyslu doručování. Tento přístup autorů se může jevit jako nadbytečný, příliš teoretický, ovšem na druhou stranu je to jeden z hlavních kladů této práce, kdy před samotným rozбором jednotlivých institutů uplatňujících se v praxi vysvětluje základy této problematiky, od nichž se čtenář může posunout dál ke složitějším otázkám a ocenit tak logickou strukturu této práce a v ní srozumitelný výklad jednotlivých institutů.

Kniha čítá celkem 267 stran a je rozdělena na úvod, tři části, závěr, věcný rejstřík a přílohy: vzory doručenek. Ve své úvodní části kniha obsahuje předmluvu autorů, v níž představují cíl a účel této monografie a také stručně vystihují podstatu doručování a jeho východiska. Před samotným úvodem je v knize podán seznam použitých zkratk, který je pro čtenáře velmi potřebný a užitečný, stejně tak jako věcný rejstřík. Součástí této publikace je také její obsah, přičemž z obsahu lze shledat, že publikace je rozdělena na části, části na kapitoly a kapitoly na podkapitoly. Obsah je dostatečně členitý, podrobný a zároveň přehledný. Čtenář se může v knize správně orientovat už podle obsahu, což je pro něho důležité. Závěr kniha obsahuje shrnutí změn režimu soudního doručování, spočívající zejména v elek-

tronické komunikaci a zvýšené odpovědnosti adresátů za doručení zásilky. Přílohou této knihy jsou barevné vzory doručenek všech tří typů obálek, které soudy při doručování užívají, což je přínosem zejména pro studenty, kteří s praktickou stránkou dané problematiky nejsou v bezprostředním kontaktu.

Recenzovanou publikaci lze považovat za dílo původní, psané s erudicí a srozumitelným jazykem. Navíc lze kladně hodnotit, že se autoři dokázali vyhnout kategorickým soudům a dali čtenáři prostor pro vlastní úvahy na danou problematiku, aniž by mu nutily jejich vlastní názory na danou věc.

Monografie obsahuje také poznámky pod čarou, kterých je celkem 617. Autoři v nich uvádějí nejen zákony České republiky a jejich jednotlivá zákonná ustanovení, ale také právní úpravu Evropské Unie, přičemž autorům lze vytknout, že určité poznámky pod čarou se nadbytečně opakují, aniž by to bylo pro čtenáře přínosem. Kladně lze však hodnotit to, že autor využívá soudobé časopisecké literatury, která se věnuje buď přímo nebo nepřímo institutu doručování. Stejně kladně lze hodnotit i to, že autoři v této monografii odkazují na stěžejní judikaturu českých soudů, avšak ke škodě věci je ten fakt, že autoři neodkazují na pramen, v němž je judikát uveřejněn a necitují právní věty jednotlivých judikátů. V případě dalšího eventuálního vydání této monografie by se autoři měly pokusit o zpracování přehledu všech aktuálních judikátů, týkajících se institutu doručování včetně pramenů jejich uveřejnění a s přesnou citací právních vět v nich uvedených, což by bylo, zcela určitě, oceněno širokou odbornou právnickou veřejností, neboť judikatura související s institutem doručování by byla soustředěna v jedné publikaci a na jednom místě. Nepochybně by bylo také přínosem zapracovat do dalšího vydání této monografie přehled judikatury Evropského soudního dvora ve vztahu k doručování včetně zapracování kapitol věnujícím se doručování v rámci Evropské Unie.

Recenzovanou publikaci lze doporučit jak výše uvedeno jednak studentům a doktorandům právnických fakult a jednak praktikům aplikujícím normy, týkající se doručování v každodenní praxi tj. advokátům, exekutorům, notářům, soudcům a dalším administrativním pracovníkům soudu. Zejména tito posléze uvedení pak ocení zařazení některých výkladově složitých otázek jako například zda a ve kterých konkrétních případech je možné konstatovat doručení na základě fikce doručení nebo zda když požádá adresát český soud o doručování na elektronickou adresu, která nemá českou doménu půjde či nepůjde v takovém případě o doručování do ciziny anebo zda, jak a v kterých případech je vhodné si zvolit zástupce pro doručování, popřípadě jak postupovat v případě, kdy doručení není řádně vykázáno, ale obviněný potvrdí, ať už do protokolu, anebo v dopise adresovaném orgánům činným v trestním řízení, že písemnost obdržel. Autoři se také zamýšlejí jak postupovat v době přechodného období tj. zda doručo-

vat podle předpisů platných v době, kdy byla zásilka předána k doručení, či jak může ovlivnit komunikační nedostatek mezi soudem a účastníky řízení rozhodnutí ve věci samé. Neméně zajímavé je zamyšlení autorů

nad ustanovením § 428 Zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), dle nichž nabízí východisko k tomu, že postačí doručení dle právního řádu dožádaného státu.